YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

12 päivänä heinäkuuta 2001 *

Asiassa T-2/99,

T. Port GmbH & Co. KG, kotipaikka Hampuri (Saksa), edustajanaan asianajaja G. Meier,

kantajana,

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään S. Marquardt ja J.-P. Hix,

vastaajana,

jota tukevat

Ranskan tasavalta, asiamiehinään K. Rispal-Bellanger, C. Vasak, S. Seam ja F. Million, prosessiosoite Luxemburgissa,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

ja

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään K.-D. Borchardt, prosessiosoite Luxemburgissa,

väliintulijoina,

jossa kantaja vaatii korvausta vahingosta, joka sille on aiheutunut siitä, että neuvosto on banaanialan yhteisestä markkinajärjestelystä 13 päivänä helmikuuta 1993 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 404/93 (EYVL L 47, s. 1) vahvistanut säännöksiä, joiden kantaja väittää olevan ristiriidassa tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen (GATT) 1 artiklan 1 kohdan ja XIII artiklan kanssa,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. Lindh sekä tuomarit R. García-Valdecasas ja J. D. Cooke,

kirjaaja: hallintovirkamies G. Herzig,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 3.10.2000 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat oikeussäännöt

1 Banaanialan yhteisestä markkinajärjestelystä 13 päivänä helmikuuta 1993 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 404/93 (EYVL L 47, s. 1) ja erityisesti sen IV osastossa erilaiset kansalliset järjestelmät korvattiin yhteisön ulkopuolisten maiden kanssa sovellettavalla yhteisellä kauppajärjestelyllä.

2 Kyseisen asetuksen 15 artiklassa, josta tuli 15 a artikla sen jälkeen, kun sitä muutettiin maatalousalalla Uruguayn kierroksen monenvälisissä kauppaneuvotteluissa tehtyjen sopimusten täytäntöönpanemiseksi tarvittavista mukautuksista ja siirtymäjärjestelyistä 22 päivänä joulukuuta 1994 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 3290/94 (EYVL L 349, s. 105), tehtiin muun muassa seuraavat erot:

— "perinteinen AKT-valtioiden [Afrikan, Karibian ja Tyynen valtameren valtiot] tuonti", jolla tarkoitetaan kunkin yhteisön perinteisen AKT-valtion toimittajan viemiä asetuksen N:o 404/93 liitteessä vahvistettuja banaanimääriä (jäljempänä perinteiset AKT-banaanit),

— "muu kuin perinteinen AKT-valtioiden tuonti", jolla tarkoitetaan AKT-valtioiden viemiä määriä, jotka ovat suurempia kuin perinteisille AKT-banaaneille vahvistetut määrät (jäljempänä muut kuin perinteiset AKT-banaanit),

— "muiden kolmansien maiden kuin AKT-valtioiden tuonti", jolla tarkoitetaan muiden kolmansien maiden viemiä määriä (jäljempänä kolmansien maiden banaanit).

3 Asetuksen N:o 404/93 liitteessä perinteisten AKT-banaanien määrät vahvistettiin kullekin kyseiselle valtiolle, ja niiden kokonaismäärä oli 857 700 tonnia (nettopaino). Neljännen Lomén yleissopimuksen mukaisesti näiden määrien oletettiin vastaavan kunkin näistä valtioista yhteisöön ennen vuotta 1991 viemiä suurimpia määriä.

4 Asetuksen N:o 404/93 18 artiklan 1 kohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 3290/94, vahvistettiin kolmansien maiden banaanien ja muiden kuin perinteisten AKT-banaanien vuoden 1994 tuonnin tariffikiintiöksi 2,1 miljoonaa tonnia (nettopaino) ja sitä seuraaville vuosille 2,2 miljoonaa tonnia (nettopaino). Tämän tariffikiintiön rajoissa kolmansien maiden banaanien tuonnista oli perittävä maksu, joka oli 75 ecua tonnilta, ja muiden kuin perinteisten AKT-banaanien tuonnin oli tapahduttava tullitta. Tämän kiintiön ulkopuolella tuotujen muiden kuin perinteisten AKT-banaanien tuonnista kannettiin yhteisessä tullitariffissa säädetty tulli vähennettynä 100 eculla.

5 Perinteiset AKT-banaanit oli vapautettu kokonaan tullista.

6 Asetuksen N:o 404/93 19 artiklan 1 kohdassa säädettiin tariffikiintiön jakautumisesta ja otettiin käyttöön tariffikiintiö, joka on 66,5 prosenttia sellaisten toimijoiden luokalle, jotka ovat pitäneet kaupan kolmansien maiden banaaneja ja/tai muita kuin perinteisiä AKT-banaaneja (A-luokka), 30 prosenttia sellaisten toimijoiden luokalle, jotka ovat pitäneet kaupan yhteisön banaaneja ja/tai perinteisiä AKT-banaaneja (B-luokka), ja 3,5 prosenttia sellaisten yhteisöön sijoittautuneiden toimijoiden luokalle, jotka ovat alkaneet pitää kaupan vuodesta 1992 alkaen muita kuin yhteisön banaaneja ja/tai muita kuin perinteisiä AKT-banaaneja (C-luokka).

7 Asetuksen N:o 404/93 19 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä virkkeessä säädettiin seuraavaa:

"Kukin toimija saa kullekin 1 kohda[ssa — —] tarkoitettujen toimijoiden luokalle erillisten laskutoimitusten mukaisesti tuontitodistukset keskimääräisen banaanien määrän perusteella, jonka toimija on myynyt kolmen viimeisen vuoden aikana, joista on saatavissa tietoja."

8 Komissio antoi banaanien tuontia yhteisöön koskevan järjestelmän soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 10 päivänä kesäkuuta 1993 asetuksen (ETY) N:o 1442/93 (EYVL L 142, s. 6).

9 Tätä tuontijärjestelmää on käsitelty Maailman kauppajärjestön (WTO) riitojenratkaisumenettelyssä eräiden yhteisön ulkopuolisten maiden tekemien valitusten perusteella.

10 Kyseisen menettelyn johdosta WTO:n paneeli antoi 22.5.1997 raportteja ja WTO:n pysyvä valituselin antoi 9.9.1997 raportin, jonka riitojenratkaisuelin

hyväksyi 25.9.1997 tekemällään päätöksellä. Tällä päätöksellä riitojenratkaisuelin totesi yhteisön banaanintuontijärjestelmän useiden kohtien olevan ristiriidassa WTO:n sääntöjen kanssa.

11 Tämän päätöksen johdosta neuvosto antoi banaanialan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 404/93 muuttamisesta 20 päivänä heinäkuuta 1998 asetuksen (EY) N:o 1637/98 (EYVL L 210, s. 28). Asetuksella N:o 1637/98 korvattiin muun muassa asetuksen N:o 404/93 liite uudella liitteellä, jossa vahvistettiin uudelleen perinteisten AKT-banaanien kokonaismääräksi 857 700 tonnia mutta jossa tätä määrää ei enää jaettu kyseisten AKT-valtioiden kesken.

12 Erään valituksen tehneen yhteisön ulkopuolisen valtion esittämästä pyynnöstä WTO:n paneeli tutki asetuksen N:o 1637/98 yhteensoveltuvuuden WTO:n sääntöjen kanssa ja se antoi raporttinsa 12.4.1999. Tässä raportissa paneeli totesi muun muassa, että yhteisö ei voi sallia sitä, että tietyt perinteisesti banaaneja yhteisöön toimittaneet AKT-valtiot ylittävät ennen vuotta 1991 toteuttamiensa yksittäisten tuontien enimmäismäärän kaikille näille valtioille myönnetyn 857 700 tonnin kokonaismäärän rajoissa.

Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet

13 Kantaja on Saksaan sijoittautunut hedelmien maahantuoja, joka on jo pitkään harjoittanut banaanikauppaa yhteisön ulkopuolisten maiden kanssa. Kantaja oli A-luokkaan kuuluva toimija. Se väittää, että sen oli pitänyt hankkia muilta toimijoilta tuontitodistuksia ja että se on joutunut maksamaan tuontitulleja voidakseen saattaa Kolumbiasta ja Costa Ricasta peräisin olevat banaanit Saksassa markkinoille.

14 Kantaja nosti tämän vahingonkorvauskanteen yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 4.1.1999 jättämällään kannekirjelmällä. Se väitti erityisesti, että on rikottu tullitariffeja ja kauppaa koskevan vuoden 1994 yleissopimuksen (GATT) tiettyjä määräyksiä; tämä yleissopimus sisältyy Uruguayn kierroksen monenvälisissä kauppaneuvotteluissa (1986—1994) laadittujen sopimusten tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta yhteisön toimivaltaan kuuluvissa asioissa 22 päivänä joulukuuta 1994 tehdyllä neuvoston päätöksellä 94/800/EY (EYVL L 336, s. 1) hyväksytyn Maailman kauppajärjestön (jäljempänä WTO) perustamissopimuksen liitteeseen 1A.

15 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen viidennen jaoston puheenjohtaja hyväksyi 10.9.1999 antamallaan määräyksellä komission ja Ranskan tasavallan osallistumaan tähän oikeudenkäyntiin komission vaatimusten tueksi. Väliintulijat ovat toimittaneet kirjelmiä 18.10. ja 2.11.1999.

16 Yhteisöjen tuomioistuin on todennut asiassa C-149/96, Portugali vastaan neuvosto, 23.11.1999 antamassaan tuomiossa (Kok. 1999, s. I-8395, 47 kohta) seuraavaa:

"Näistä seikoista johtuu, että [WTO-sopimuksen liitteisiin 1—4 kuuluvat sopimukset ja pöytäkirjat] eivät luonteensa ja rakenteensa vuoksi periaatteessa kuulu niihin normeihin, joihin nähden yhteisöjen tuomioistuin valvoo yhteisön toimielinten toimenpiteiden lainmukaisuutta."

17 Asianosaisia on kehotettu 16.12.1999 päivätyllä kirjeellä esittämään tästä tuomiosta mahdollisesti tehtäviä päätelmiä koskevat huomautuksensa. Komissio on esittänyt huomautuksensa 6.1., kantaja 10.1., Ranskan tasavalta 18.1. ja neuvosto 19.1.2000.

18 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella päättänyt toisaalta aloittaa suullisen käsittelyn ja toisaalta työjärjestyksensä 64 artiklassa säädettynä prosessinjohtotoimena pyytää kantajaa vastaamaan kysymyksiin. Kantajaa on muun muassa kehotettu täsmentämään, luopuuko se väitteistään, jotka koskevat vuoden 1994 GATT-sopimuksen sääntöjen väitettyä välitöntä oikeusvaikutusta, ja antamaan suullisesti tietyt selitykset suullisessa käsittelyssä. Kantaja on antanut 2.8.2000 vastaukset kysymyksiin, joihin siltä pyydettiin kirjallista vastausta.

19 Asianosaisia on kuultu ja ne ovat antaneet vastauksensa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin 3.10.2000 pidetyssä julkisessa istunnossa.

Asianosaisten vaatimukset

20 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— ensisijaisesti

— velvoittaa neuvoston korvaamaan kantajalle siitä aiheutuneen vahingon, että sen täytyi hankkia A-, B- ja C-luokkiin kuuluvilta toimijoilta banaanien tuontitodistuksia voidakseen saattaa Saksassa markkinoille Costa Ricasta ja Kolumbiasta tuotuja banaaneja,

— velvoittaa neuvoston korvaamaan kantajalle 21.12.1996 alkaen siitä aiheutuneen vahingon, että se maksoi Costa Ricasta ja Kolumbiasta

tuoduista ja Saksassa markkinoille saatetuista banaaneista tuontitullia,

— velvoittaa neuvoston maksamaan korvausta kantajalle 21.1.1996 alkaen aiheutuneesta vahingosta, joka johtuu siitä, että sen on täytynyt maksaa prosessikorkona 324 294 Saksan markkaa (DEM),

— velvoittaa maksamaan 4 prosentin korot korvauksille kanteen nostamispäivästä alkaen,

— velvoittaa neuvoston korvaamaan oikeudenkäyntikulut,

— toissijaisesti velvoittaa neuvoston korvaamaan edellä mainitut vahingot 8.9.1997 alkaen,

— taikka velvoittaa neuvoston korvaamaan edellä mainitut vahingot 25.9.1997 alkaen.

21 Kantaja ilmoittaa vastauksessaan, että pääasiallisten vaatimusten toisessa kohdassa oleva päivämäärä 21.12.1996 johtuu kirjoitusvirheestä ja että se pitäisi korvata päivämäärällä 21.1.1996.

22 Se muuttaa myös pääasiallisten vaatimusten kolmatta kohtaa seuraavasti:

— velvoittaa neuvoston korvaamaan vahingon, joka kantajalle on aiheutunut 21.1.1996 lähtien siitä, että sen on täytynyt maksaa pankkikorkoja tuontitodistusten hankinnan ja tuontitullien maksamisen vuoksi.

23 Lopuksi kantaja ilmoittaa luopuvansa pääasiallisten vaatimustensa neljännestä kohdasta.

24 Kantaja on suullisessa käsittelyssä ilmoittanut korvaavansa toissijaisissa vaatimuksissaan mainitsemansa päivämäärät päivämäärällä 1.1.1999.

25 Se on myös suullisessa käsittelyssä ilmoittanut pääasiallisten vaatimusten toisen kohdan osalta, että huomioon otettava päivämäärä todellakin on 21.12.1996.

26 Neuvosto vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hylkää kanteen,

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

27 Vastauksessaan se vaatii lisäksi, että yhteisöjen tuomioistuin

— jättää tutkimatta vaatimuksiin tehdyt muutokset,

— velvoittaa kantajan joka tapauksessa korvaamaan pääasiallisten vaatimusten neljänteen kohtaan liittyvät kulut.

28 Komissio ja Ranskan tasavalta vaativat, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkää kanteen.

Vaatimuksiin tehtyjen muutosten tutkittavaksi ottaminen

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

29 Neuvosto vetoaa siihen, että ensimmäisen oikeusasteen työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdassa säädetään, että kanteessa on mainittava kantajan vaatimukset ja että näiden myöhemmät muutokset tutkitaan vain, jos oikeudenkäynnin aikana on ilmaantunut uusia tosiseikkoja tai oikeudellisia seikkoja. Tällaisia seikkoja ei kuitenkaan nyt esillä olevassa asiassa ole ilmaantunut.

30 Neuvosto huomauttaa pääasiallisten vaatimusten kolmannesta kohdasta, että käsite "prosessikorot" on perustavanlaatuisesti eri kuin käsite "pankkikorot".

31 Toissijaisissa vaatimuksissa ilmoitettujen päivämäärien 8.9. ja 25.9.1997 muuttamisvaatimuksen osalta neuvosto toteaa, että se pitäisi jättää tutkimatta.

32 Kantaja on huomauttanut suullisessa käsittelyssä pääasiallisten vaatimusten kolmannesta kohdasta, että sen kanteen 3 kohdan c kohdasta ja liitteestä 4 käy selvästi ilmi, että kantaja vaatii pankkikorkojen korvaamista.

33 Kantaja on suullisessa käsittelyssä ilmoittanut, että toissijaisten vaatimusten yhteydessä esitetyn päivämäärän 1.1.1999 korvaaminen päivämäärillä 8.9. ja 25.9.1997 perustuu edellä mainitussa asiassa Portugali vastaan neuvosto annettuun tuomioon. Se vetoaa erityisesti tässä tuomiossa sen mukaan vahvistettuun poikkeukseen vuoden 1994 GATT-sopimuksen sääntöjen välittömän oikeusvaikutuksen puuttumisen osalta (ks. jäljempänä 46 kohta).

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

34 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdassa säädetään, että kantajan on määriteltävä oikeudenkäynnin kohde ja vaatimuksensa kanteessa. Vaikka työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdassa mahdollistetaan uusiin perusteisiin vetoaminen asian käsittelyn kuluessa tietyin edellytyksin, tätä säännöstä ei missään tapauksessa voida tulkita siten, että

kantaja saa esittää yhteisöjen tuomioistuimissa uusia vaatimuksia ja näin muuttaa oikeudenkäynnin kohdetta (asia 232/78, komissio v. Ranska, tuomio 25.9.1979, Kok. 1979, s. 2729, 3 kohta; Kok. Ep. IV, s. 539 ja asia T-28/90, Motor France ym. v. komissio, tuomio 18.9.1992, Kok. 1992, s. II-2285, 43 kohta).

35 Pääasiallisten vaatimusten toisesta kohdasta on todettava, että kantaja ilmoitti suullisessa käsittelyssä, että huomioon otettava päivämäärä on 21.12.1996. Kantajan lukuisat mielenmuutokset ovat valitettavia sillä tuomioistuin ei voi lausua kantajan vastauksessa esitetyistä muutoksista.

36 Pääasiallisten vaatimusten kolmanteen kohtaan tehty muutos on selvästi vain oikeustavan virheenä pidettävän kirjoitusvirheen korjaus. Kuten kantaja on suullisessa käsittelyssä todennut, kyseessä olevan vahingon laajuuden toteen näyttämiseksi esitetyissä kanteen perusteluissa sekä niihin liitetyssä todistuksessa on viitattu pankkikorkojen maksamiseen eikä prosessikorkojen maksamiseen. Niin valitettavaa kuin vaatimusten kyseisen kohdan sanamuodon hiomatta jättäminen onkin, sen muuttamista oikeudenkäyntivaiheessa ei siis voida pitää uusien vaatimusten esittämisenä edellä mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla.

37 Sitä vastoin kantaja ei voi vaatia toissijaisesti esittämiensä vaatimusten kohdissa olevien päivämäärien 8.9. ja 25.9.1997 korvaamista päivämäärällä 1.1.1999. Tästä muutoksesta, jota on perusteltu vain uudella kanneperusteella, joka itsessään on jätettävä tutkimatta (ks. jäljempänä 54—58 kohta), seuraisi se, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle olisi esitetty uusia vaatimuksia ja näin ollen olisi muutettu kanteen kohdetta.

Aineellinen kysymys

38 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisö on EY:n perustamissopimuksen 215 artiklan toisen kohdan (josta on tullut EY 288 artiklan toinen kohta) nojalla vastuussa vahingosta ainoastaan, jos seuraavat edellytykset täyttyvät: toimielinten moitittu toiminta on lainvastaista, vahinko on todella syntynyt ja toiminnan ja väitetyn vahingon välillä on syy-yhteys (ks. yhdistetyt asiat C-258/90 ja C-259/90, Pesquerias De Bermeo ja Naviera Laida v. komissio, tuomio 7.5.1992, Kok. 1992, s. I-2901, 42 kohta ja asia T-113/96, Dubois et Fils v. neuvosto ja komissio, tuomio 29.1.1998, s. II-125, 54 kohta).

39 Kantaja väittää, että neuvosto on syyllistynyt lainvastaiseen toimintaan, koska se on ensinnäkin rikkonut vuoden 1994 GATT-sopimuksen tiettyjä määräyksiä ja toiseksi EY:n perustamissopimuksen 234 artiklan ensimmäistä kohtaa (josta on muutettuna tullut EY 307 artiklan ensimmäinen kohta).

40 Kantaja toteaa tältä osin, että asetuksen N:o 404/93 liitteessä mainittujen perinteisten AKT-banaanien määrien on tarkoitus vastata perinteisten AKT-valtioiden toimittajien ennen vuotta 1991 yhteisöön suuntaamien vientien enimmäismääriä. Se toteaa, että tässä liitteessä mainitaan 857 700 tonnin kokonaismäärä, vaikka Euroopan yhteisön tilastotoimiston (Eurostat) tilastot huomioon ottaen sen olisi pitänyt olla vain 622 000 tonnia. WTO:n pysyvän valituselimen 9.9.1997 antamassaan raportissa ja riitojenratkaisuelimen 25.9.1997 tekemässään päätöksessä esittämistä päätelmistä ilmenee, että näiden kahden luvun välinen ero eli 235 700 tonnia on yhteensoveltumaton vuoden 1994 GATT-sopimuksen 1 artiklan 1 kohdan ja XIII artiklan kanssa. Yhteisön perinteisille AKT-valtioiden toimittajille myöntämä suosituimmuustariffi olisi vuoden 1994 GATT-sopimuksen 1 artiklan 1 kohtaan sisältyvän suosituimmuuskohtelulausekkeen nojalla pitänyt ulottaa koskemaan kaikkia tämän sopimuksen osapuolina olevia tuottajavaltioita viimeksi mainittuun lukumäärään asti, mikä olisi antanut kantajalle mahdollisuuden tuoda Saksaan tullitta

Kolumbiasta ja Costa Ricasta peräisin olevia banaaneja. Vastauksessaan kantaja väittää kuitenkin, että yhteisön olisi pitänyt ulottaa suosituimmuustariffijärjestelmä koskemaan kumpaakin viimeksi mainittua valtiota 235 700 tonnin määrän sijasta niihin ylimääräisiin määriin asti, joista Belize, Kamerun ja Norsunluurannikko olivat saaneet lainvastaisesti etua. Suullisessa käsittelyssä kantaja on kehitellyt kolmannen väitteen jonka mukaan kyseistä järjestelmää olisi pitänyt soveltaa banaaneihin, jotka ovat peräisin GATT-sopimuksen osapuolina olevista tuottajavaltioista, jotka ovat muita kuin 12 perinteistä AKT-toimittajavaltiota, aina 857 700 tonniin asti. Kyseisten valtioiden ennen vuotta 1991 toteuttamien enimmäisvientilukujen ylittämistä koskevat kantajan vaatimukset ovat siis vain toissijaisia.

Väite, jonka mukaan vuoden 1994 GATT-sopimuksen tiettyjä määräyksiä on rikottu

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

41 Kantaja väittää, että vuoden 1994 GATT-sopimuksen 1 artiklan 1 kohdalla ja XIII artiklalla on välitön oikeusvaikutus yhteisön oikeusjärjestyksessä.

42 Ensinnäkin nämä määräykset ovat selviä, täsmällisiä ja ehdottomia.

43 Toiseksi WTO-sopimus ja sen liitteet eroavat kantajan mukaan merkittävästi vuoden 1947 GATT-sopimuksesta. Erona viimeksi mainittuun ne muodostavat todellisen oikeusjärjestyksen, jolla on oma tuomioistuinjärjestelmänsä. Uusi WTO-oikeusjärjestys ei ole sopimuksenvarainen, vaan se sisältää ankaria kiel-

toja, joita voidaan rajoittaa tai joista voidaan tilapäisesti poiketa vain WTO:n toimilla, mutta ei sitä vastoin jäsenvaltion yksipuolisilla toimenpiteillä.

44 WTO-sopimuksen osapuolet eivät siis ole kantajan mukaan sulkeneet pois tämän sopimuksen välitöntä sovellettavuutta. Yhteisön ja Yhdysvaltain toisensisältöisiltä yksipuolisilta julistuksilta puuttuu kansainvälisoikeudellisesti sitova vaikutus.

45 Edellä mainitussa asiassa Portugali vastaan neuvosto (ks. edellä 16 kohta) annetusta tuomiosta tehtävistä mahdollisista päätelmistä kantaja on vastauksena ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin myöntänyt, että yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että WTO:n säännöillä ei ole "yleistä välitöntä oikeusvaikutusta" yhteisön oikeusjärjestyksessä. Kantaja on 2.8.2000 päivätyssä kirjeessään (ks. edellä 18 kohta) ja suullisessa käsittelyssä nimenomaisesti ilmoittanut siten luopuvansa tästä seikasta esittämistään väitteistä.

46 Kantaja on väittänyt suullisessa käsittelyssä, että yhteisöjen tuomioistuin on edellä mainitussa tuomiossa todennut, että yhteisöjen tuomioistuinten tehtävänä on valvoa kyseessä olevien yhteisön toimien lainmukaisuutta WTO:n sääntöihin nähden, jos seuraavat kolme kumulatiivista edellytystä täyttyvät: ensinnäkin WTO:n elimet ovat todenneet kyseisiä sääntöjä rikotun; toiseksi yhteisö on sitoutunut panemaan täytäntöön riitojenratkaisuelimen suositukset ja päätökset WTO-sopimuksen liitteessä 2 olevan riitojen ratkaisusta annettuja sääntöjä ja menettelyjä koskevan sopimuksen 21 artiklan 3 kohdan mukaisesti; kolmanneksi yhteisö ei ole toteuttanut määräajassa toimenpiteitä mainittujen suositusten ja päätösten noudattamiseksi. Nyt esillä olevassa asiassa nämä kolme edellytystä ovat kantajan mukaan täyttyneet 1.1.1999 eli päivänä, jona asetusta N:o 1637/98 alettiin soveltaa.

47 Neuvosto väittää, että WTO:n säännöillä, mukaan lukien vuoden 1994 GATT-sopimuksen 1 artiklan 1 kohta ja XIII artikla, ei ole välitöntä oikeusvaikutusta yhteisön oikeusjärjestyksessä eivätkä yksityiset oikeussubjektit voi näin ollen vedota niihin oikeudenkäynnissä.

48 Neuvosto huomauttaa yhteisöjen tuomioistuimen katsoneen, että vuoden 1947 GATT-sopimuksen määräyksillä ei ollut välitöntä oikeusvaikutusta, koska tämä sopimus perustui vastavuoroisuuden ja keskinäisten etujen perusteella toteutettuihin neuvotteluihin, ja sen määräyksille oli ominaista niiden suuri joustavuus (asia C-280/93, Saksa v. neuvosto, tuomio 5.10.1994, Kok. 1994, s. I-4973). Neuvosto katsoo tämän oikeuskäytännön soveltuvan myös WTO-sopimukseen ja sen liitteisiin, koska näillä teksteillä on samat ominaispiirteet.

49 Vastauksena ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin edellä mainitussa asiassa Portugali vastaan neuvosto annetusta tuomiosta tehtävistä mahdollisista päätelmistä neuvosto on väittänyt, että tämä tuomio vahvistaa sen väitteen. Tästä tuomiosta johtuu neuvoston mukaan, että WTO-sopimus ja sen liitteet eivät ole johdetun yhteisön oikeuden lainmukaisuuden arviointiperuste.

50 Komissio ja Ranskan tasavalta yhtyvät pääosin neuvoston väitteisiin.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

51 Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että WTO-sopimus ja sen liitteet eivät luonteensa ja rakenteensa vuoksi periaatteessa kuulu niihin normeihin, joihin nähden yhteisöjen tuomioistuin valvoo yhteisön toimielinten toi-

menpiteiden lainmukaisuutta (em. asia Portugali v. neuvosto, 47 kohta ja yhdistetyt asiat C-300/98 ja C-392/98, Dior, tuomio 14.12.2000, 43 kohta, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa). Yksityisillä ei ole näiden tekstien perusteella sellaisia oikeuksia, joihin nämä voisivat suoraan vedota tuomioistuimessa yhteisön oikeuden nojalla (em. asia Dior, tuomion 44 kohta).

52 On todettava, että kantaja on nimenomaisesti luopunut väitteistä, joihin se on vedonnut vuoden 1994 GATT-sopimuksen 1 artiklan 1 kohdan ja XIII artiklan väitetyn välittömän oikeusvaikutuksen tueksi (ks. edellä 17, 18 ja 45 kohta).

53 Näin ollen tämän kanteen perustana ei voi olla näiden artiklojen väitetty rikkominen.

54 Kantaja on esittänyt ensimmäisen kerran suullisessa käsittelyssä väitteensä siitä, että yhteisöjen tuomioistuinten tehtävänä on valvoa yhteisön toimenpiteiden lainmukaisuutta WTO:n sääntöihin nähden, kun kolme kumulatiivista edellytystä ovat täyttyneet (ks. edellä 46 kohta).

55 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdan mukaisesti vetoaminen uusiin perusteisiin asian käsittelyn kuluessa on kiellettyä, elleivät nämä perustu asian käsittelyn aikana esille tulleisiin tosiseikkoihin tai oikeudellisiin seikkoihin.

56 Nyt esillä olevassa asiassa oikeudenkäynnin aikana ei ole ilmennyt mitään uutta seikkaa, joka oikeuttaisi kyseisen väitteen esittämisen myöhässä. Myös kantajan mielestä kyseessä olevat kolme edellytystä toteutuivat päivänä, jona asetusta

N:o 1637/98 alettiin soveltaa, eli 1.1.1999. Koska tämä asetus on annettu 20.7.1998 ja julkaistu 28.7.1998 *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, ei voida katsoa, että kyseessä olevat väitteet perustuisivat seikkoihin, jotka ovat tulleet esille asian käsittelyn aikana.

57 Siltä osin kuin kyseisten väitteiden on ymmärrettävä perustuvan edellä mainitussa asiassa Portugali vastaan neuvosto annetun tuomion 49 kohtaan, jossa yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että "yhteisöjen tuomioistuimen on valvottava yhteisön toimenpiteen lainmukaisuutta WTO:n sääntöihin nähden vain, jos yhteisön tarkoituksena on ollut panna täytäntöön WTO:n yhteydessä hyväksymänsä erityinen velvoite taikka jos kyseisessä yhteisön toimenpiteessä nimenomaisesti viitataan WTO-sopimusten tiettyihin määräyksiin", on todettava, että näitä kahta poikkeusta koskee vakiintunut oikeuskäytäntö (ks. asia 70/87, Fediol v. komissio, tuomio 22.6.1989, Kok. 1989, s. 1781, 19—22 kohta; Kok. Ep. VIII, s. 79; asia C-69/89, Nakajima v. neuvosto, tuomio 7.5.1991, s. I-2069, 31 kohta ja em. asia Saksa v. neuvosto, tuomion 111 kohta). Oikeuskäytännöstä ilmenee, että tuomiota, jolla vain vahvistetaan kantajan tiedossa periaatteessa kanteen nostamishetkellä ollut oikeudellinen tilanne, ei voida pitää sellaisena uutena seikkana, jonka perusteella uuden kanneperusteen esittäminen olisi sallittua (asia 11/81, Dürbeck v. komissio, tuomio 1.4.1982, Kok. 1982, s. 1251, 17 kohta ja asia T-106/95, FFSA ym. v. komissio, tuomio 27.2.1997, Kok. 1997, s. II-229, 57 kohta). Kantaja ei näin ollen voi tehokkaasti vedota edellä mainitussa asiassa Portugali vastaan neuvosto annettuun tuomioon työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna uutena oikeudellisena seikkana tai tosiseikkana. Vaikka onkin totta, että kyseinen tuomio koskee vuoden 1994 GATT-sopimusta, kun taas edellä mainittu vakiintunut oikeuskäytäntö koskee vuoden 1947 GATT-sopimusta, on kuitenkin niin, että koska vuoden 1994 GATT-sopimuksen mahdollista välitöntä oikeusvaikutusta koskeva kysymys oli tuolloin erittäin kiistanalainen, kantaja olisi voinut suojautua tällaisen vaikutuksen eväämiseltä vetoamalla kanteessaan kyseisiin väitteisiin.

58 Edellä todetuista seikoista johtuu, että tämä väite on jätettävä tutkimatta.

Väite siitä, että perustamissopimuksen 234 artiklan ensimmäistä kohtaa on rikottu

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

59 Kantaja väittää, että perustamissopimuksen 234 artiklan ensimmäisellä kohdalla vahvistetaan ennen EY:n perustamissopimuksen voimaantuloa tehtyjen kansainvälisten sopimusten ensisijaisuus niiden kanssa yhteensoveltumattomiin yhteisön oikeuden säännöksiin nähden. Tämä periaate mahdollistaa sen, että voidaan poiketa asetuksen N:o 404/93 sellaisista säännöksistä, jotka ovat ristiriidassa GATT-sopimuksen 1 artiklan 1 kohdan ja XIII artiklan kanssa. Jos yhteisöjen toimielimet kuitenkin soveltavat näitä säännöksiä, niillä on kantajan mukaan velvollisuus korjata yksityisille oikeussubjekteille tästä aiheutunut vahinko.

60 Kantajan mukaan perustamissopimuksen 234 artiklan ensimmäisen kohdan soveltamisedellytykset ovat nyt esillä olevassa asiassa täyttyneet.

61 Ensinnäkin GATT-sopimuksen 1 artiklan 1 kohta ja XIII artikla ovat olleet olemassa ennen EY:n perustamissopimuksen määräyksiä. Vuoden 1994 GATT-sopimuksessa vain toistetaan vuoden 1947 GATT-sopimuksen aineellis-oikeudelliset määräykset; Kolumbia ja Costa Rica olivat tämän sopimuksen sopimuspuolia. WTO:n yhteydessä tapahtuneet muutokset koskivat vain GATT-sopimuksen "mekanismia", joka oli vanhentunut. Vuoden 1994 GATT-sopimuksen sopimuspuolet eivät olleet koskaan päättäneet lakkauttaa vuoden 1947 GATT-sopimusta 31.12.1995, vaan ne olivat ainoastaan toteuttaneet viimeksi mainitun sopimuksen menettelysääntöjen väliaikaista soveltamista koskevia siirtymätoimenpiteitä.

62 Toiseksi kantaja huomauttaa, että vuoden 1947 GATT-sopimuksesta johtuvat velvoitteet on siirretty yhteisölle sille yhteisen kauppapolitiikan alalla kuuluvan toimivallan vuoksi.

63 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on kehottanut prosessinjohtotoimina (ks. edellä 18 kohta) kantajaa selvittämään sen suullisessa käsittelyssä perustamissopimuksen 234 artiklan ensimmäisen kohdan perusteella esittämiä väitteitä, ja kantaja on todennut, että kun neuvosto on hyväksynyt asetuksen N:o 404/93 IV osaston säännökset, se on jättänyt ottamatta huomioon toisaalta yhteisön ja toisaalta jäsenvaltioiden toimivallan rajoittamista koskevan säännön, jonka tämä määräys sisältää. Kantaja on erityisesti väittänyt, että tämän asetuksen 18 artiklan 1 kohta on ristiriidassa vuoden 1947 GATT-sopimuksen määräysten kanssa, jotka ovat velvoittaneet Saksan liittotasavaltaa vuodesta 1952 lähtien.

64 Neuvoston mielestä perustamissopimuksen 234 artiklan ensimmäisen kohdan vaikutuksena ei voi olla se, että GATT-sopimuksen 1 artiklan 1 kohta ja XIII artikla olisivat ensisijaisia asetuksen N:o 404/93 säännöksiin nähden.

65 Neuvosto toteaa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan perustamissopimuksen 234 artiklan ensimmäisen kohdan tarkoituksena on täsmentää kansainvälisen oikeuden periaatteiden mukaisesti, että perustamissopimuksen soveltaminen ei vaikuta kyseessä olevan jäsenvaltion velvoitteeseen kunnioittaa aikaisemmasta sopimuksesta kolmansille valtioille johtuvia oikeuksia ja noudattaa vastaavasti omia velvollisuuksiaan (asia 812/79, Burgoa, tuomio 14.10.1980, Kok. 1980, s. 2787, 8 kohta; Kok. Ep. V, s. 323 ja yhdistetyt asiat C-364/95 ja C-365/95, T. Port, tuomio 10.3.1998, Kok. 1998, s. I-1023, 60 kohta). Tämä määräys koskee siis tapausta, jossa on ristiriita toisaalta jäsenvaltiolle aikaisemman sopimuksen perusteella kuuluvan velvollisuuden ja toisaalta yhteisön lainsäädännön soveltamisesta sille aiheutuvan velvollisuuden välillä. Tällaisesta ristiriidasta ei kuitenkaan nyt esillä olevassa asiassa ole kyse.

66 Neuvoston mukaan vuoden 1947 GATT-sopimus ei ensinnäkään ollut enää voimassa silloin, kun kyseessä olevat tuonnit toteutettiin, ja vuoden 1994 GATT-sopimuksesta johtuvat sitoumukset tehtiin perustamissopimuksen voimaantulon jälkeen. Se katsoo, että kuten WTO-sopimuksen II artiklan neljännessä kohdassa vahvistetaan, vuoden 1994 GATT-sopimuksella luodaan oikeudellisesti itsenäisiä

uusia velvoitteita. Neuvosto selittää, että oli sovittu, että vuoden 1947 GATT-sopimus kumotaan ja korvataan uudella, vuoden 1994 GATT-sopimuksella, jotta vältettäisiin se, että vuoden 1947 GATT-sopimuksen sopimuspuolet, jotka eivät halunneet liittyä WTO-sopimukseen ja sen liitteisiin, voisivat kuitenkin saada siitä hyötyä vetoamalla vuoden 1947 GATT-sopimukseen sisältyneeseen suosituimmuuskohtelulausekkeeseen.

67 Toiseksi neuvosto toteaa, että vuoden 1994 GATT-sopimuksella ei luoda velvoitteita jäsenvaltioille, vaan ainoastaan yhteisölle, koska ainoastaan sillä oli EY:n perustamissopimuksen 113 artiklan (josta on muutettuna tullut EY 133 artikla) nojalla toimivalta tehdä tämä sopimus. Se lisää, että yhteisöllä on ollut yksinomainen toimivalta vuoden 1947 GATT-sopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa 1.7.1968 lähtien eli päivästä, jona yhteinen tullitariffi tuli voimaan, niin että mahdolliset velvoitteet Kolumbiaa ja Costa Ricaa kohtaan kuuluvat tästä päivämäärästä lähtien yksinomaan yhteisölle.

68 Lopuksi neuvosto katsoo, että perustamissopimuksen 234 artiklan ensimmäisestä kohdasta ei voida johtaa WTO:n sääntöjen välitöntä sovellettavuutta.

69 Komissio väittää, että perustamissopimuksen 234 artiklassa ei määrätä kansainvälisen oikeuden velvoitteiden ensisijaisuudesta yhteisön oikeuteen nähden, vaan ennemminkin päinvastoin. Se toteaa, että tämän artiklan toisessa kohdassa määrätään, että asianomaiset jäsenvaltiot käyttävät kaikkia aiheellisia keinoja todettujen ristiriitojen poistamiseksi, ja näihin keinoihin voisi kuulua kyseessä olevan kansainvälisen oikeuden mukaisen sitoumuksen irtisanominen.

70 Komission mukaan tästä artiklasta ei myöskään voida johtaa mitään kansainvälisen oikeuden ja yhteisön oikeuden välisen ristiriidan ratkaisemiseksi sovellettavaa yleisnormia. Tämän määräyksen ensimmäinen kohta ei siis voi olla perustana sille, että vahingonkorvauskanteen yhteydessä todettaisiin yhteisön rikkoneen WTO-sopimuksen ja sen liitteiden tiettyjä ylemmänasteisia sääntöjä, joiden tarkoituksena on suojella yksityisiä oikeussubjekteja.

71 Se lisää, että perustamissopimuksen 234 artiklan ensimmäisen kohdan soveltamisedellytykset eivät missään tapauksessa ole täyttyneet nyt esillä olevassa asiassa.

72 Ranskan tasavalta väittää, että perustamissopimuksen 234 artiklaa ei voida soveltaa nyt esillä olevassa asiassa, ja se korostaa erityisesti, että vuoden 1947 GATT-sopimus ei ollut enää voimassa kyseessä olevien tuontien toteuttamisen aikana.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

73 Aluksi on todettava, että kuten neuvosto ja komissio ovat suullisessa käsittelyssä perustellusti huomauttaneet, kantajan väitteistä ei selvästi ilmene, vetoaako tämä kanteensa välittömänä ja itsenäisenä perusteena siihen väitteeseen, että perustamissopimuksen 234 artiklan ensimmäistä kohtaa on rikottu, vai vetoaako se tähän määräykseen vain sen vahvistamiseksi, että yksityisillä oikeussubjekteilla on oikeus vedota vuoden 1994 GATT-sopimuksen määräysten rikkomiseen.

74 Riippumatta siitä, mitä kantaja on tarkoittanut, se ei voi tehokkaasti vedota perustamissopimuksen 234 artiklan ensimmäiseen kohtaan, koska tämän määräyksen soveltamisedellytykset eivät ole nyt esillä olevassa asiassa täyttyneet.

75 Kyseisen määräyksen mukaan, sellaisena kuin sitä sovellettiin kanteen nostamisaikana, "tämän sopimuksen määräykset eivät vaikuta sellaisiin oikeuksiin tai velvollisuuksiin, jotka johtuvat yhden tai useamman jäsenvaltion yhden tai useamman kolmannen maan kanssa ennen tämän sopimuksen voimaantuloa tekemästä sopimuksesta".

76 Vakiintuneen oikeuskäytännön (ks. erityisesti em. asia T. Port, tuomion 60 kohta) mukaan tämän määräyksen tarkoituksena on täsmentää kansainvälisen oikeuden periaatteiden mukaisesti, että EY:n perustamissopimuksen soveltaminen ei vaikuta kyseessä olevan jäsenvaltion velvoitteeseen kunnioittaa aikaisemmasta sopimuksesta kolmansille valtioille johtuvia oikeuksia ja noudattaa vastaavasti omia velvollisuuksiaan. Siten sen määrittelemiseksi, voiko aikaisempi kansainvälinen sopimus estää yhteisön oikeussäännön soveltamisen, on tutkittava, asetetaanko kansainvälisessä sopimuksessa kyseessä olevalle jäsenvaltiolle sellaisia velvollisuuksia, joiden noudattamista sopimuksessa osapuolina olevat kolmannet valtiot voivat vaatia.

77 Siten kahden edellytyksen on täytyttävä, jotta yhteisön oikeuden oikeussäännön soveltaminen voisi estyä kansainvälisen sopimuksen takia: kysymyksessä on oltava ennen EY:n perustamissopimuksen voimaantuloa tehty sopimus ja kolmannelle maalle on johduttava siitä sellaisia oikeuksia, että se voi vaatia kyseistä jäsenvaltiota kunnioittamaan niitä (em. asia T. Port, tuomion 61 kohta).

78 Asiakirja-aineistosta ilmenee ensinnäkin, että nyt esillä olevan kanteen kohteena olevat banaanien tuonnit on toteutettu vuosina 1995—1998 eli aikana, jona vuoden 1994 GATT-sopimus oli jo tullut voimaan. Koska tämä sopimus oli tehty perustamissopimuksen voimaantulon jälkeen, ensimmäinen edellä tarkoitetuista edellytyksistä ei ole täyttynyt.

79 On huomattava, että kantaja ei ole kirjelmissään kiistänyt sitä, että riidanalaisten tuontien toteuttamisen aikaan sovellettiin vuoden 1994 GATT-sopimusta. WTO:n eri elinten raporteissa ja päätöksissä, joihin kantaja viittaa kanteensa tueksi, nämä elimet ilmaisevat kantansa kyseessä olevan yhteisön säännöstön yhteensoveltuvuudesta vuoden 1994 GATT-sopimuksen 1 artiklan 1 kohdan ja XIII artiklan kanssa. Kantaja väittää kuitenkin, että vuoden 1994 GATT-sopimusta ei voida tarkastella EY:n perustamissopimuksen jälkeen tehtynä sopimuksena, koska siinä toistetaan kyseisen perustamissopimuksen tekemistä

edeltäneen vuoden 1947 GATT-sopimuksen aineellisoikeudelliset määräykset. Tätä väitettä ei voida hyväksyä.

80 WTO-sopimuksen II artiklan neljännessä kohdassa määrätään nimenomaisesti, että " — — liitteessä 1A oleva tullitariffeja ja kauppaa koskeva GATT 1994 -sopimus on oikeudellisesti erillinen tullitariffeja ja kauppaa koskevasta yleissopimuksesta [— —], joka on allekirjoitettu 30.10.1947, ja jota on korjattu, muutettu ja tarkistettu [— —] ".

81 Kuten julkisasiamies Elmer on lisäksi edellä mainitussa asiassa T. Port antamassaan ratkaisuehdotuksessa huomauttanut (Kok. s. I-1026, ratkaisuehdotuksen 16 kohta), "WTO-sopimuksen jäseninä ja siten vuoden 1994 GATT-sopimuksen jäseninä olevien valtioiden välisen suhteen osalta käy ilmi [— —] valtiosopimusoikeudesta 23.5.1969 tehdyn Wienin yleissopimuksen 59 artiklan 1 kappaleen a kohdasta, että vuoden 1994 GATT-sopimus on tullut sen voimaantulosta 1.1.1995 alkaen vuoden 1947 GATT-sopimuksen tilalle."

82 Vuoden 1994 GATT-sopimuksesta johtuvat velvoitteet eivät toiseksi kuulu jäsenvaltioille vaan yhteisölle. Vain yhteisöllä oli toimivalta tehdä tämä sopimus perustamissopimuksen 113 artiklan nojalla (yhteisöjen tuomioistuimen lausunto 1/94, 15.11.1994, Kok. 1994, s. I-5267, 34 kohta). Julkisasiamies Elmer on näin ollen korostanut edellä mainitussa ratkaisuehdotuksessaan (16 kohta), että "vuoden 1994 GATT-sopimuksen perusteella esitettävät vaatimukset voidaan sen takia esittää vain yhteisölle eikä yksittäisille jäsenvaltioille."

83 Jos kantaja perustaa kanteensa välittömästi väitteeseen perustamissopimuksen 234 artiklan ensimmäisen kohdan rikkomisesta, on lisäksi todettava, että tämän määräyksen tarkoituksena ei ole antaa oikeuksia yksityisille oikeussubjekteille. Yhteisöjen tuomioistuin on katsonut asiassa C-352/98 P, Bergaderm ja Goupil vastaan komissio, 4.7.2000 antamassaan tuomiossa (Kok. 2000, s. I-5291, 41 ja 42 kohta), että oikeus korvaukseen edellyttää, että tämä on ollut rikotun oikeusnormin tarkoituksena.

84 Samasta syystä kantajan ensimmäisen kerran suullisessa käsittelyssä esittämä väite (ks. edellä 63 kohta) on riippumatta siitä, voidaanko se tutkia (ks. edellä 55 kohta), hylättävä, siltä osin kuin kantaja väittää neuvoston jättäneen ottamatta huomioon perustamissopimuksen 234 artiklan ensimmäiseen kohtaan sisältyvän säännön yhteisön ja jäsenvaltioiden toimivallan rajoittamisesta.

85 Jos viittaus perustamissopimuksen 234 artiklan ensimmäiseen kohtaan on ymmärrettävä niin, että kantaja katsoo, että yksityisillä oikeussubjekteilla on tämän määräyksen perusteella oikeus vedota vuoden 1994 GATT-sopimuksen määräysten rikkomiseen, on todettava, että tällainen väite on täysin yhteensoveltumaton sen seikan kanssa, että kantaja on nimenomaisesti myöntänyt mainittujen määräysten välittömän oikeusvaikutuksen puuttuvan yhteisön oikeusjärjestyksessä, eikä tämä väite ole perusteltu ottaen huomioon oikeuskäytäntö, jonka mukaan WTO-sopimus ja sen liitteet eivät pääsääntöisesti kuulu normeihin, joihin nähden yhteisöjen tuomioistuin valvoo yhteisön toimielinten toimenpiteiden lainmukaisuutta (ks. edellä 51 kohta).

86 Edellä todetuista seikoista johtuu, että nyt esillä olevassa asiassa kyseessä olevan yhteisön toimielimen menettelyn väitettyä lainvastaisuutta koskeva edellytys ei täyty. Ilman, että olisi tarpeen tutkia vahingon tosiasiallisuutta ja syy-yhteyttä koskevia edellytyksiä, kanne on näin ollen kokonaisuudessaan hylättävä perusteettomana.

Oikeudenkäyntikulut

87 Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, se on neuvoston vaatimusten mukaisesti velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

88 Saman artiklan 4 kohdan mukaan jäsenvaltiot ja toimielimet, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan. Näin ollen komissio ja Ranskan tasavalta on velvoitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(viides jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Kanne hylätään.**

2) **Kantaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

3) **Komissio ja Ranskan tasavalta vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Lindh García-Valdecasas Cooke

Julistettiin Luxemburgissa 12 päivänä heinäkuuta 2001.

H. Jung P. Lindh

kirjaaja viidennen jaoston puheenjohtaja